

Kęstutis Urba

Literatūros tėkmė

Vadovėlis 10 klasei. 2 dalis

1 ir 2 skyrius

Recenzavo Rita Karpavičienė

BIBLIJA

Turinio ir metodikos įvertinimas

Vadovėlio skyriai apie Bibliją pateikia šaltinį ne tik kaip religinį tekstą, bet ir kaip pasaulinės literatūros bei kultūros pagrindą. Mokiniai supažindinami su Biblijos struktūra (Senasis ir Naujasis Testamentas), pagrindiniais pasakojimais (Pradžios knyga ir kt.), jų simboline ir alegorine reikšme bei įtaka literatūrai ir menui.

Atitiktis Bendrosios programos reikalavimams

Pagal Bendrąją programą, mokiniai turi gebėti analizuoti kultūriniu ir literatūriniu požiūriu svarbius tekstus, suprasti jų vertybes, simboliką ir tarpkultūrinį poveikį. Vadovėlio medžiaga apie Bibliją atitinka šiuos kriterijus – skatina kritinį ir kūrybinį mąstymą, teksto interpretavimą, gebėjimą palyginti Biblijos pasakojimus su šiuolaikinėmis kultūros formomis.

Ugdomos kompetencijos

Kultūrinė kompetencija – mokiniai atpažįsta Biblijos temų atspindžius mene, literatūroje.

Komunikavimo kompetencija – geba perteikti Biblijos pasakojimų idėjas šiuolaikiniu kontekstu.

Kritinis mąstymas – analizuodami simboliką ir vertybes, mokiniai ugdo gebėjimą vertinti įvairius pasaulio aiškinimo būdus.

RENEŠANSAS

Turinio ir metodikos įvertinimas

Vadovėlio dalyje apie Renesansą akcentuojami pagrindiniai epochos bruožai: humanizmas, proto ir laisvės vertės, asmens atsakomybė. Mokiniai analizuoja Šekspyro „Hamletą“, Servanteso „Don Kichotą“ ir Mažvydo „Katekizmą“ kaip skirtingus, tačiau esmingai renesansinius tekstus.

Hamletas analizuojamas kaip sudėtingas žmogaus būties ir apsisprendimo simbolis. Vadovėlyje išryškinama psichologinė giluma, dilema tarp veikimo ir dvejonės.

Don Kichotas pateikiamas kaip asmenybės ir idealizmo simbolis, parodant satyrinį aspektą ir kovą tarp svajonės ir realybės.

Mažvydas pristatomas kaip lietuvių raštijos pradininkas, pabrėžiant „Katekizmo“ kultūrinę ir istorinę reikšmę.

Atitiktis Bendrosios programos reikalavimams

Bendroji programa akcentuoja klasikinių tekstų analizės svarbą, vertybių atpažinimą bei istorinio konteksto suvokimą. Vadovėlis išlaiko pusiausvyrą tarp literatūrinio teksto analizės ir epochos konteksto aiškinimo, skatindamas mokinius reflektuoti žmogaus idealus ir vertybes per klasikinės literatūros prizmę.

Ugdomos kompetencijos

Pažinimo kompetencija – mokiniai susipažįsta su istoriniu ir filosofiniu kontekstu.

Socialinė ir pilietinė kompetencija – per Mažvydą ugdomas istorinės atminties ir tautinės tapatybės suvokimas.

Kritinis mąstymas ir kūrybiškumas – analizuojant veikėjų motyvus, keliama klausimai apie pasirinkimus, moralę, atsakomybę.

Išvada

10 klasės literatūros vadovėlio dalys apie Bibliją ir Renesansą visiškai atitinka Bendrosios programos nuostatas – tekstų parinkimas, jų analizės kryptys bei ugdomos kompetencijos sudaro visavertį pagrindą literatūriniam ir kultūriniam ugdymui. Skyriai yra metodologiškai aiškūs, aktualūs ir vertybiškai svarbūs, prisidedantys prie mokinio kaip sąmoningo, mąstančio ir kultūriškai išprususio žmogaus ugdymo.

Elaine